

Vergaderjaar 2008–2009

31 420

Interpellatie Jan de Vries over door de NMa goedgekeurde fusie tussen Eveen Groep, Philadelphia Groep en Woonzorg Nederland

Nr. 9

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR WONEN, WIJKEN EN INTEGRATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 april 2009

Op 23 april a.s. zullen de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en ik een algemeen overleg met de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben over de aard en omvang van de problemen bij zorginstelling Philadelphia Zorg.

Met het oog daarop heeft deze commissie mij verzocht haar *«mijn visie te geven over belangenverstrengeling van vastgoed en zorg inzake Philadelphia en Espria en de mij daarbij ter beschikking staande sturingsmogelijkheden te duiden»*.

Naar ik aanneem, is dit verzoek aan mij ingegeven door de betrokkenheid van woningcorporatie Woonzorg Nederland bij Espria, het organisatieverband dat deze corporatie sinds april vorig jaar via een personele unie heeft met de zorginstellingen Philadelphia Zorg en Eveen groep. Deze betrokkenheid raakt aan mijn toezicht op de corporatiesector, zoals dat voortvloeit uit de Woningwet, het Besluit beheer sociale-huursector en daarmee samenhangende circulaire.

Vanuit deze toezichtsrol heeft mijn ambtsvoorganger uw Kamer naar aanleiding van de voorgenomen totstandkoming van Espria eerder bericht¹, dat het corporaties op basis van de zonet genoemde regelgeving is toegestaan via een personele unie een verbinding aan te gaan met zorginstellingen. Voorwaarde daarbij is wel dat de corporatie zich beperkt tot het zorgvastgoed en geheel zelfstandig en met behoud van volledige zeggenschap haar activiteiten kan en zal uitvoeren. De autonomie van de corporatie als toegelaten instelling moet met andere woorden gewaarborgd blijven. De feitelijke zorg en/of diensten mogen alleen worden verleend door de betrokken zorginstelling(en).

Gelet op deze voorwaarden werd het verzoek van de initiatiefnemers van Espria om toestemming voor een bestuurlijke fusie door mijn ambtsvoorganger afgewezen. Een dergelijke verdergaande organisatorische verstrengeling van de vastgoed- en zorgverstrekking zou immers het

¹ Brief van 30 juni 2008, TK2008/09, 31 420, nr. 8.

risico in de hand werken, dat corporatiemiddelen die een volkshuisvestelijke bestemming hebben, wegvloeien naar de zorg.

Omdat een dusdanige organisatiewijziging een statutenwijziging vergt die vooraf door mij moet worden goedgekeurd, kan ik voornemens tot een te vergaande versmelting tegengaan. Mocht achteraf blijken dat een corporatie hiertoe toch is overgegaan, dan is sprake van strijd met de regelgeving en kan en zal ik daar op grond van de Woningwet en het Besluit beheer sociale-huursector tegen optreden.

Dat is ook het geval indien een corporatie volkshuisvestingsmiddelen inzet in de zorg door bijvoorbeeld zelf zorg te verlenen.

De sanctiemiddelen die mij in dit verband ter beschikking staan betreffen onder meer een aanwijzing, al dan niet vergezeld van een last onder dwangsom. Daarmee kan ik een corporatie sommeren bepaalde handelingen te verrichten of na te laten, of een ongewenste situatie zoals hiervoor bedoeld terug te draaien. Ook kan ik bijvoorbeeld een extern toezichthouder bij de corporatie aanstellen. Deze dient alle handelingen van de corporatie vooraf goed te keuren. Als het handelen van een corporatie leidt tot ernstige schade aan de volkshuisvesting, kan ik de rechtbank verzoeken een bewindvoerder bij de betreffende corporatie aan te stellen.

Uit het voorgaande mag duidelijk worden dat er vanuit de wet- en regelgeving voor de volkshuisvesting grenzen zijn aan de mate van samengaan van de taakvelden wonen en zorg. Investeren in zorgvastgoed is corporaties evenwel toegestaan.

Over de aankopen van zorgvastgoed van Philadelphia door Woonzorg Nederland zijn in februari jl. schriftelijke vragen gesteld door de leden Depla en Wolbert. In mijn antwoorden daarop¹ heb ik benadrukt, dat de aard van het vastgoed bij mijn beoordeling van dit soort transacties geen rol speelt, maar dat ik kijk naar de functie of bestemming die een corporatie aan het vastgoed geeft. Indien sprake is van nevenactiviteiten van corporaties, waarvan niet op voorhand duidelijk is of deze hun op grond van de wet- en regelgeving zijn toegestaan, moeten deze vooraf ter toetsing aan mijn departement worden voorgelegd.

Ook in het vernieuwde wettelijk kader voor de corporaties, waarover ik uw Kamer voorstellen zal aanbieden zal ik waarborgen dat de corporatie zich met de inzet van haar middelen blijft richten op de volkshuisvesting.

Ik vertrouw erop u hiermee vooralsnog voldoende te hebben geïnformeerd.

De minister voor Wonen, Wijken en Integratie,
E. E. van der Laan

¹ Brief van 9 februari 2009, TK2008/09, nr. 1506.